

Відбір команди України
на XV Міжнародну олімпіаду з лінгвістики

Тур другий із двох, 16 квітня 2017 р.

Максимальна оцінка за кожну з п'яти задач — 20 балів

Час виконання роботи — 5 годин

 ling.org.ua

1. Турецька мова

Нижче наведено декілька слів турецької мови та їхні переклади українською у переплутаному порядку:

gözlemci döndürmek gündöndü gözlükcü şarkıcı
çocukluk gözlemek pazar pazartesi cumartesi güneşli

*субота, неділя, понеділок, спостерігач, співак,
спостерігати, обертати, сонячний, соняшник, оптик, дитинство*

Завдання 1. Установіть правильні відповідності.

Завдання 2. Перекладіть турецькою мовою:

спостереження, дитина, співацтво, п'ятниця

Примітка. Літери *g, d, p, t, c, s, z, m, k, l, ş, ç* позначають приголосні, а *ö, e, i, ü, a, u* — голосні звуки.

2. Кабардино-черкеська мова

Задано (у кириличній транскрипції) слова бесленеевського діалекту кабардино-черкеської мови та їхні переклади українською:

1	дгъэшхэнэ	<i>Ми нагодуємо його.</i>
2	дгъэбылгы́нэхэ	<i>Ми сховаємо їх.</i>
3	дагъэшхэнэ	<i>Вони нагодують нас.</i>
4	зигъэбылгы́нэ	<i>Він сховається.</i>
5	загъэпскы́нэ	<i>Вони викупаються.</i>
6	дызэрыгъэшхэнэ	<i>Ми нагодуємо одне одного.</i>
7	фызэрыгъэпскы́нэ	<i>Ви викупаете одне одного.</i>
8	игъэпшэнэхэ	<i>Він втомить їх.</i>
9	фьдгъэпшэнэ	<i>Ми втомимо вас.</i>

Завдання 1. Перекладіть українською:

10	зигъэпскы́нэ
11	фигъэшхэнэ
12	зэрыгъэпшэнэхэ

Завдання 2. Перекладіть бесленеевським діалектом:

13	<i>Ми втомимо його.</i>
14	<i>Ми сховаємося.</i>
15	<i>Вони викупають вас.</i>
16	<i>Вони нагодують одне одного.</i>

Примітка. Кабардино-черкеська (кабардінська) мова належить до абхазо-адизької групи північнокавказької мовної сім'ї. Цією мовою розмовляють біля 370 тис. людей у кількох регіонах Росії.

Сполучення літер *гъ*, *лъ*, *кI* позначають особливі приголосні звуки кабардино-черкеської мови.

3. Єгипетське письмо

Нижче подано словосполучення середньоєгипетської мови (мови епохи Середнього царства, XXII—XVIII ст. до н. е.) в ієрогліфічному записі та прийнятій транскрипції — без вказання голосних, з розбиттям на слова та поділом значущих частин слів крапкою.

Нестрогість єгипетської орфографії, окрім прагнення графічно красиво розташувати сусідні знаки, ще й у тому, що в ній допускалися разом зі стандартними також і архаїчні способи написання слів чи їхніх форм, тож писар міг вибирати форму запису відповідно до своїх уявлень про її красу та доцільність.

Запис	Транскрипція	Переклад
або	ḥm n śn	<i>раб брата</i>
	śn.wt n.t ḥm.t	<i>сестри рабині</i>
	ḥm.wt n.t pr	<i>рабині дому</i>
або	pr n pr.t	<i>дім зерна</i>
	ḥk?.w n.w ḥm.wt	<i>чари рабинь</i>
	'it n śn.t	<i>ячмінь сестри</i>
	'irp n śn.w	<i>вино братів</i>
	ḥk? n 'irp	1
	2	3
4	5	<i>зерно ячменю</i>

Завдання. Заповніть пропуски.

Примітка. Єгипетська мова складала окрему гілку афразійської мовної родини.

4. Сора

Нижче наведено арифметичні приклади з числами, що не перевищують 200, записані словами мовою сора:

- a) $un\dot{z}i + gul\dot{z}i = g\dot{e}lmuy$
- b) $g\dot{e}lmuy + ya\dot{g}i = m\dot{i}g\dot{e}l-bagu$
- c) $tin\dot{z}i + tam\dot{z}i = m\dot{i}g\dot{e}l-m\dot{e}nl\dot{e}y$
- d) $g\dot{e}l\dot{z}i + b\dot{a}ko\dot{r}i\ g\dot{e}l\dot{z}i = ?$
- e) $b\dot{a}ko\dot{r}i\ m\dot{i}g\dot{e}l-ya\dot{g}i + m\dot{i}g\dot{e}l-tu\dot{d}ru = ya\dot{a}ko\dot{r}i\ m\dot{i}g\dot{e}l-b\dot{e}y$
- f) $gul\dot{z}i \times bagu = m\dot{i}g\dot{e}l-bagu$
- g) $b\dot{a}ko\dot{r}i\ m\dot{i}g\dot{e}l-m\dot{e}nl\dot{e}y \times ya\dot{g}i = ?$
- h) $un\dot{z}i \times un\dot{z}i = m\dot{i}g\dot{e}l-un\dot{z}i$
- i) $b\dot{a}ko\dot{r}i\ tam\dot{z}i \times bagu = un\dot{z}iko\dot{r}i\ m\dot{i}g\dot{e}l-un\dot{z}i$
- j) $g\dot{e}l\dot{z}i \times m\dot{i}g\dot{e}l = ?$
- k) $m\dot{i}g\dot{e}l-b\dot{e}y \times m\dot{i}g\dot{e}l-b\dot{e}y = tam\dot{z}iko\dot{r}i\ tin\dot{z}i$

Завдання 1. Запишіть дані приклади цифрами.

Завдання 2. Запишіть мовою сора назви чисел, позначених знаками питання.

Завдання 3. Запишіть мовою сора назви чисел 228 і 138.

Примітка. Мова сора належить до австроазійської сім'ї. Цією мовою розмовляють біля 250 тис. людей в Індії. Літери d, j та r позначають приголосні, а a, \dot{e}, i та \dot{e} — голосні звуки цієї мови.

5. Фінська мова

Нижче наведено ряд фінських іменників та дієслів у різних формах.

	<i>ворота</i>	<i>кінець</i>	<i>плата</i>	<i>музичний інструмент</i>	<i>провідник</i>	<i>здум</i>
Наз. в., одн.	portti	loppu	palkka	soitin	opas	hanke
Наз. в., мн.	portit	loput	palkat	soittimet	oppaat	hankkeet
Есив, одн.	porttina	loppuna	palkkana	soittimena	oppaana	hankkeena
Інесив, одн.	portissa	lopusssa	palkassa	soittimessa	oppaassa	hankkeessa

	<i>брати</i>	<i>вчитися</i>	<i>заходити</i>
Теп. ч., 1-а ос. одн.	otan	opin	poikkean
Теп. ч., 1-а ос. мн.	otamme	opimme	poikkeamme
Теп. ч., 3-я ос. мн.	ottavat	oppivat	poikkeavat
Мин. ч., 3-я ос. одн.	otti	oppi	poikkesi
Наказ., 2-а ос. одн.	ota	opi	poikkea
Безособова форма (минулий час)	otettiin	opittiin	poikettiin

Відомо, що наприкінці чотирьох із них у давнину був приголосний (а саме *k*), який згодом відпав.

Завдання. Вкажіть ці словоформи.

Примітка. Фінська належить до уральських мов.

Есив — відмінок, що відповідає українському орудному у сполученнях на кшталт *бути льотчиком*, інесив — українському місцевому з прийменником *в*.